

ΙΤΑΛΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΙΧ ΑΙΩΝΑ
POESIA ITALIANA DEL SECOLO XIX

2 Ποιήματα του Τζιάκομο Λεοπάρντι

2 roemas di Giacomo Leopardi

Μετάφραση: Σωτήρης Παστάκας

Traduzione: Sotirios Pastakas

Leopardi nasce a Recanati nel 1798 e muore a Napoli nel 1837. In soli 39 anni, scrive moltissime poesie, raccolte nei "Canti", un diario grandissimo di pensieri e riflessioni, chiamato "Zibaldone" e un testo in prosa di carattere filosofico, le "Operette morali"; queste almeno le opere principali. Il pessimismo di Giacomo Leopardi è stato convenzionalmente diviso dalla critica letteraria in varie fasi: pessimismo individuale, pessimismo storico, pessimismo cosmico. La poetica di Leopardi si basa tutta sul concetto di "rimembranza" e su due aggettivi, "vago" e "indefinito". Chiaramente questo è un semplice riassunto, utile per ripassare, che non ha la pretesa di rendere l'interezza del pensiero leopardiano.

Ο Τζιάκομο Λεοπάρντι (Ρεκανάτι, 1798 –Νάπολη, 1837) ο μέγιστος Ιταλός ποιητής πολυμαθέστατος, πολύγλωσσος, φιλόσοφος και αρχαιογνώστης, καμπούρης και σακάτης ήταν απόγονος παλαιάς οικογένειας ευγενών γαιοκτημόνων η οποία, αρχικά, τον προόριζε για τον εκκλησιαστικό βίο. Από την πρώτη νεότητά του, διακατείχε τον φιλάσθενο κόμη το συναίσθημα της μοναξιάς και της απαισιοδοξίας. Έβρισκε καταφύγιο στη μελέτη και εκπόνησε πλήθος εργασιών σε επιστημονικά, φιλοσοφικά και φιλολογικά θέματα. Έζησε κατά διαστήματα στη Ρώμη, το Μιλάνο, την Μπολόνια, τη Φλωρεντία, τη Νάπολη. Ένιωθε εξόριστος στον κόσμο, τον οποίο ο ίδιος ονόμαζε: «τάφο των ζωντανών» και στιγμάτισε την ηθική, διανοητική και πολιτική παρακμή αντιτάσσοντας το σκεπτικισμό, την ειρωνεία, την αφοσίωση στην τέχνη του. Πέθανε σε ηλικία 39 ετών. Μερικά από τα έργα του: Ο θάνατος του Έκτορα (1809), Ιστορία της αστρονομίας (1813), Άσματα (1816-1835), Μικρά ηθικά έργα (1820-1824), Το όνειρο (1825), Σκέψεις (1832). Μετέφρασε επίσης Έλληνες και Λατίνους συγγραφείς.

L' INFINITO

Sempre caro mi fu quest'ermo colle,
e questa siepe, che da tanta parte
dell'ultimo orizzonte il guardo esclude.
Ma sedendo e mirando, interminati
spazi di là da quella, e sovrumani
silenzi, e profondissima quiete
io nel pensier mi fingo; ove per poco
il cor non si spaura. E come il vento
odo stormir tra queste piante, io quello
infinito silenzio a questa voce
vo comparando: e mi sovvien l'eterno,
e le morte stagioni, e la presente
e viva, e il suon di lei. Così tra questa
immensità s'annega il pensier mio:
e il naufragar m'è dolce in questo mare.

ΤΟ ΑΠΕΙΡΟ

Ανέκαθεν μου ήταν αγαπητός αυτός ο έρημος
λόφος κι αυτός ο φράχτης που από ένα μεγάλο
τμήμα του μακρινού ορίζοντα τη θέα μου αποκρύβει.
Καθισμένος όμως εδώ κι ατενίζοντας απέραντα
διαστήματα πέρα απ' αυτόν, απόκοσμη σιωπή
και βαθύτατη ηρεμία δημιουργώ με τις σκέψεις μου,
όπου ως εκ θαύματος δεν χάνομαι κι ο ίδιος. Μόλις
ακούω τον άνεμο να βουίζει ανάμεσα στα φυτά,
εκείνη την άφατη σιωπή με αυτό το θρόισμα
συγκρίνω: κι αναπολώ την αιωνιότητα, τις περασμένες

εποχές και τους ζωντανούς ρυθμούς του παρόντος,
με τον εφήμερο θόρυβό τους. Έτσι, σε αυτήν
την απεραντοσύνη πνίγεται η σκέψη μου: και μου είναι
ευχάριστο να ναυαγώ μέσα σε αυτή τη θάλασσα.

A SE STESSO

Or poserai per sempre,
Stanco mio cor. Perì l'inganno estremo,
Ch'eterno io mi credei. Perì. Ben sento,
In noi di cari inganni,
5 Non che la speme, il desiderio è spento.
Posa per sempre. Assai
Palpitasti. Non val cosa nessuna
I moti tuoi, né di sospiri è degna
La terra. Amaro e noia
10 La vita, altro mai nulla; e fango è il mondo.
T'acqueta omai. Dispera
L'ultima volta. Al gener nostro il fato
Non donò che il morire. Omai disprezza
Te, la natura, il brutto
15 Poter che, ascoso, a comun danno impera,
E l'infinita vanità del tutto.

ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Τώρα θα ησυχάσεις για πάντα,
κουρασμένη καρδιά μου. Χάθηκε
κι η τελευταία αυταπάτη, που την είχα
γι' αθάνατη. Χάθηκε. Καλά το ξέρω
πως μέσα μας για τις γλυκές πλάνες,
όχι μόνον η ελπίδα αλλά κι ο πόθος έχει σβήσει.
Αναπαύσου για πάντα. Αρκετά
καρδιοχτύπησες. Τίποτα δεν αξίζει
τους παλμούς σου, ούτε η γη
είναι άξια στεναγμών. Πίκρα και πλήξη
η ζωή και τίποτε άλλο: ο κόσμος όλος, λάσπη.

Ηρέμησε πια. Ας είναι αυτός ο τελευταίος
καημός σου: στο γένος μας η μοίρα
μόνον το θάνατο χαρίζει. Τώρα πια περιφρόνησε
τον εαυτό σου, τη φύση, τη σκληρή εξουσία
που τον κοινό μας αφανισμό στα κρυφά επεξεργάζεται,
και την άπειρη ματαιότητα των πάντων.